

Kiadóhivatal:
Kaposvárott, zárda-utca. Ide ezirre kerülnek az előfizetési pénzek, hirdetések és nyilatkozatok.
Megjelenik minden pénteken.
Előfizetési díj:
Egész évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.
Egyes számok 10 krért
Hegelmann Károly
könyvkereskedésben és a kiadóhivatalban kaphatók.

NÉPJOG

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Szerkesztőség:
Kaposvárott, zárda-utca. Ide küldendő a lap szellemi részét illető minden közlemény.
Megjelenik minden pénteken.
Előfizetési díj:
Egész évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.
Egyes számok 10 krért
Hegelmann Károly
könyvkereskedésben és a kiadóhivatalban kaphatók.

A „Népjog” olvasóihoz!

A vidéki hírlapirodalom mai viszonyai között egy oly lap, mely képes volt rövid pár év alatt szülőtte megyéjének határain túl terjeszkedve 4—5 megyének egy elven lévő közönségét rendes olvasóul megnyerni, sőt néhány példányban ellátogatni a legtávolibb vidékeire is a hazának, ismert, jól hangzó nevet vivni ki, melyet elismeréssel emlit barát, és józan ellenfél egyaránt: az megfelel céljának, s hivatását feladatát betölti. Ma már mi is azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy lapunk múltjára, sikerére, hatására önértéssel tekinthetünk vissza, s jövőre való ígéretek helyett, múltunkra hivatkozhatunk.

A „NÉPJOG” három évi pályafutás alatt célját, hivatását betöltötte: hirdetett egy elvet következetesen, működött ez elv terjedésén, hódításának munkáján bátran, buzgón, kitartással; — működésének eredménye az, hogy a közönség felkarolta, s mint hasznos, életképes vállalat ma közéletünkben mindenki által számba vett tényező.

A siker ezen mértéke megérlelte bennünk azon meggyőződést, hogy jó úton járunk, nagyon természetes tehát, hogy elveink szolgálatában azon utas biztosságával és igyekezetével haladunk előre, ki újának helyes irányában többé nem kételkedhetik.

Régi, ismerős olvasóink előtt fölösleges azon célt, melyért küzdünk, azon irányt, melyet követünk ez uttal jelezni, de tesszük ezt azokért, kik lapunkat még nem ismerik.

A Népjog, mint politikai lap, azon országos párt elveit vallja, mely Magyarország függetlenségét irta zászlajára s melynek rövid programja következő: Magyarország legyen önálló független állam, melynek sem bel sem külügyeiben, semmi czimen más állam befolyást ne gyakoroljon; pénz és gazdasági ügyeit maga vezesse, határait alkotmányát, koronás királyát magyar nemzeti hadsereg védje, oltalmazza.

Ez volt politikánk eddig, ez lesz ezután is, mert egyedül ebben látjuk Hazánk boldogulásának feltételeit.

Napjainkban — melyeket a történelem egykor igen méltán fog ébredés korának nevezni — a közéletben egy hatalmas mozgalom indult meg, mely naponkint nyerve erőben, elementaris hatalommal igyekszik azon cél felé, hogy a magyar Hazában a föld, a munka, az érték, a hatalom jog és jólét törvényes uton visszaszereztesse a keresztény magyar nép javára az idegenektől, azon idegenektől, kik a magyar nemzet liberalis törvényeit, népének nagylelkűségét, s azt az áramlatát az eszméknek, mely az ötvenes évek szomorú időszaka után a szabadság felcsillanásával a legjobbak szemeit is úgy elvakította, hogy a bekövetkezett törvényhozási alkotásoknál saját nemzetük igazi javát megteveszték — felhasználva, felkeltek a világ legundokabb ghejtőiből, hogy ellepjék ez országot, saját hagyományait, moráljuk és hatalmi törekvéseikhez híven, magukhoz ragadják annak életérdekeit, s csináljanak abból új Palestinát.

A magyar nép sok veszélynek nézett már szemközt, török, tatár, zsebrák, zsarnok pusztította népét és vagyonát; nagylelkűsége, hiszékenysége, majd nem kimeríthetlen türelme loyálitása sokba került már neki: de egy tulajdona, vitézsége őseroje mindenkor elégséges volt arra, hogy elleneit elűzze, sebeit, vesztéseit kiheverje: a zsidó azonban nem támadta fegyveres hatalommal, mivel szembe hagyományos hősiességét állíthatná, hanem házába toladott be, kileste hibáit, s ezek árán megfosztotta népét vagyonától, megméltelyezte erkölcsét, kiaknáta jóhiszeműségét, s mind ezek koronájával: megkötötte védekező kezét az egyenlőségnek, szabadelvűségnek szédelő hangoztatásával.

Amde a tizenkettedik órában emberek támadtak, kik az alvókat felrázták álmaikból, s ma már a remény örömevel tapasztaljuk hogy a zsidó érdeknek lekötözött hatalom végzetes tevékenysége ellen az egész nemzetben fent és alant egy hatalmas párt támadt, mely a végpusztulást megállítani elég erős.

Lapunk e párthoz tartozik, ennek elveit közvetíti a nagy közönséggel azon szent meggyőződésben, hogy azon erőnél fogva, mely a nyilvánosságban van, az elv győzelmének hasznos szolgálatokat tesz.

Ez levén lapunk célja és álláspontja, midőn eddigi működésünket t. elvtársaink és az olvasó közönség bírálata alá bocsájtjuk, felhívjuk egyuttal, hogy a küszöbön lévő új évfolyamban azt a régihez hasonló pártolással felkarolni kegyeskedjenek; magunk részéről a pártolás fejében fokozott szorgalmat, törehtelen elvhűséget s egyebekben is oly lapot ígérünk, mely irodalmi tekintetben még azok pártfogását is megfogja érdemelni, kiknek fokozottab igényei a legjobbat követelik.

A szerkesztőség.

Kommunizmus?

A főrendi ház emlékezetes szavazása nem hagyja nyugodni a kormányt; saját lapjai és szövekezeti társai a zsidó zsarnokok hol a fővárosban hol a vidéken emlegetik, egyik így, másik amúgy értelmezi, de bámulatosan egyet értenek mind annak hangoztatásában, hogy: vigyázzon a főrendiház, mert szavazatából tökélet csinál az antisemitizmus, mely nem egyébb mint a vagyon felosztó kommunizmus.

No hát szentelenebb zsidó gesereszt régen hallottunk. Az antisemitizmus nem jár egy uton sem a kormányval, sem a zsidóval, sőt annak határozott ellentéte, ha tehát programjában hangozatosan hirdeti hogy a vagyont akarja védelmezni gaz elharácsolás ellen, nyilat kimondott szándékaiban tisztességes embernek nincs joga kételkedni. Egyébként is úgy látszik, hogy a zsidó barátság fogyatékán van józan eszével, mert másként belátná, miként elmúltak azon idők, mikor ily módon ijesztgetni lehetett magyarországon a birtokos osztályt, ma már mindenki tudja, hogy a mennyire nálunk is kísérleteket tesz itt-ott a kommunisztikus törekvés annak faktorai zsidók. Ott van hogy többet ne említsünk a párisi Commune egyik minisztere, ki jelenleg Bpsten predikálja annak áldásos tanait, erről az úrról köztudomású, hogy egyetlen csepp viz se szabadította meg az eredendő büntől.

No de hát nem is az a baj, nem azért jajgatnak ezek a kormánypárti urak annyira mintha valóságosan a zsidó bört s vagyont féltenék! bizony nem azt féltik, de hát nincs is valami nagy okuk félteni erőszakról; hanem féltik az ugynevezett állam-

hitelt, jó magyar nyelven mondvá, félnek hogy a zsidó nem ad több pénzt, az adózóktól többet kiperéselni meg nem lehet, hát akkor bizony vége lesz a nagy lakodalomnak a miniszterkedésnek; ettől félnek ezek az urak; s megvaljuk hogy ebbeli félelmük talán nem is teljesen ok nélküli, csak hogy itt meg az a kis baj fordul elő, hogy a mitől ők félnek, annak bekövetkezését minden józan gondolkodó, hazájának boldogságáért, családjának, önmagának előmenetelét szíven hordozó honpolgárnak óhajtani kell.

Nem az igazi, minden józan, minden tisztességes ember által fentartani kívánt társadalmi rendet fenyegeti az antisemitizmus — ellenkezőleg annak megerősítésén munkálkodik igaz munkával, — hanem fenyegeti igen is a fosztogatók, a csalók, a szédelőgők, a sikkasztók, az egy igaz isten s annak igazsága helyett, az arany bornyut imádók társadalmát; nem szándékozik s nem is vét az antisemitizmus a szabadság a testvériség szent tana ellen, de azt tudja, hogy ellenségekkel áll szemközt, kiknél nagyon rosszul volna alkalmazva, a ki téged kővel dob, dob vissza kenyérrel!

Az antisemitizmus tisztel minden igaz jogot, de küzd minden erejével a bitorlás ellen. S mert ezek silyenek' céljai, valamint nincs szüksége arra, hogy akár a főrendiháznak örök emlékezetes elhatározásából tökélet csináljon, ámbár kétségtelenül helyeslő örömmel fogadta a főrendel nézetének, akaratának ama nyilvánlását, minthogy örül mindennek a mi helyes, a magasztos, a keresztény érzet emelésére szolgál; úgy ha sikerült volna, vagy sikerülne ezután Tiszának többséget szerezni zsidó

párosodási javaslatára, ez meg nem tévesztene bennünket sem céljainkra sem esz-közönségre nézve. Mert a mi alapunk az igazság, s az igazságnak végre is minden hatalom, még a zsidó hatalom felett is, győzedelmeskedni kell.

Hogy áll a világ.

Ausztria. A „Reichsrath” ülészik, a költségvetés tárgyalásánál a kormány előterjesztéseit ép úgy elfogadta a többség, mintha csak minálunk itthon Bpsten történt volna: — de hát azért egészen még sincs úgy mint nálunk. Kérvények tárgyalására kerülvén a sor, Wurm képviselő indítványára, a vasárnapi munkaszünetre vonatkozó kérvények, tüzete tekintetbe vétel s mielőbbi intézkedés végett a miniszteriumnak kiadtak; ez nálunk már nem igen történhetnék, nehogy mint mondani szokták az antisemitizmus ebből tökélet csináljon.

Németország. Az állam s egyház közötti harc ha tán végét egészen még nem érte is, szünetel, s így a trónörökösnek Románi látogatása kétségtelenül új korszakot jelent. Pápa ő szentségét a trónörökös meglátogatván, fél óránál tovább időzött, mely időt négy szemközt értekezés töltötte ki.

Franciaország. Még folyton a chinai háboru esélyeivel foglalkozik; a Ferry miniszterium állása meg van rendülve, a hitel kérés egymást éri, most újabban 20 millió frank iránt terjesztetett a kamara elé. Raspail indítványt nyújtott be a vatikáni követség megszüntetése iránt, ez indítvány azonban 325 szóval 191 ellen elvetetett.

Anglia. Kalkuttában (Indiában) a kormányzó alkirály megnyitotta a „világ tárlatot” míg tehát ott a béke ulti ünnepe, addig Egyiptomban nagyon kényelmetlen lesz Anglia helyzete az alprófétának Sudanban győzelmes harcra s Hiks pasa seregének teljes megsemmisítése következtében. Az új sereg vezérletet Backer vette át, ki eleinte támadólag akart fellépni Sudanban, miután azonban a dolgok valódi állásáról meggyőződött, elhatározta, hogy a védelemre fog szorítkozni. — E hó 17-én Dublinban (Irlandban) ünneplés nagy lakomát tartottak Parnel az angol alsóház tagjának tiszteltetére, mely alkalommal 38000 font sterlinget, (mintegy 400000 forintot) kéz-

besitettek neki, msnt Irland önkéntes nemzeti adakozását.

Olaszország. A német trónörökös látogatását általában kedvezőleg itélik meg; hirtik, hogy a tavaszon visszafogja adni az olasz király e látogatást, hova ötlet, ha egészségi állapota engedi, a királyné is elkíséri, A német trónörökös tegnap indult haza felé.

Spanyolország. A király a kortest megnyitotta. Trónbeszédében hangsúlyozta az általános szavazati jog behozatalának, s az alkotmány átvizsgálásának szükségét, megzáfólván a hirt, mintha Német- s Spanyolország között titkos szövetség jött volna létre.

Oroszország. Nagy céljaihoz minduntalan egy lépéssel közeledek, most Romania metropolitájának kezdeményezésére ki a sügallatot honét veszi, nem nehéz eltalálni, a görög nem egyesültek Synodusát Moskvába szándékoznak összehívni.

Szerbia. A fölkelő vezérek közül 18-at végeztek ki, halálra itéltek többet is, de ezeknek Milán király megkegyelmezett. Risticnek értekezése volt a királlyal, azt mondják azonban, hogy ez alkalommal csupán hűségéről akarta a volt miniszter fejedelmét biztosítani.

Bizalmas beszélgetések a néphez.

Rendkívül sokba kerül népünknek a lakodalom, mely előkészületi s utónapjaival ugyancsak belevág a kamarába és pénzébe s még ezeken kívül a zsebbe is. Hogy épen ne örüljünk, s a barátságunk is ne áldozunk néha egy keveset, azt nem kívánja tőlünk sem az ész szava, sem az isten törvénye, de hogy okosan örüljünk, és a körülményekhez szabva magunkat, megfontoltan bocsátkozzunk be a kiterjeszkedő barátkozás költséges vendéglátásába, azt jól felfogott érdektünk követeli.

Tudjuk azt, hogy a házasságkötés az örvendezés bizonyos nyilatkozásaival jár, s soha nem irigyeltük annak a munkás embernek ártatlan örömet — ki a tavasz, nyár és ősz napjait munkában tölti el; sőt gyakran a legede-

sebben tölté el lelkünket a tél, a farsang vidám napjaiban élénken nyilatkozó öröme néptünknek, s mindenkor kedvesen hatott ránk a nép kedély felcsillanó fénye, de hát — nem tehetünk róla — gyakran láttuk a felcsillanó fény mellett azt a sötét árnyat is, mely a népelet vidám zajában rendszeresen megjelenve — emlékeztet bennünket a holdra, — néha telik, néha fog, de mindenkor kölcsönzött fényvel pislog alá földünknek.

Hát bizony úgy van az, hogy igen sok szegény magyar földmives kölcsön kéri fel azt a pénzt, a mibe az a lakodalom kerül, melyre komák, jó barátok, rokonok és ismerősök házába sem férfi számmal hívatnak meg, — hogy körülüljék az asztalt, mely görnyed a kalács és pecsenye sulya alatt, s melyre sűrű egymástánban rakatnak fel a boros üvegek, nagy öröme az asztalt körülülő népségnek, mely készséggel engedve a biztatgatásoknak, ugyancsak hozzá lát a fogyasztáshoz.

Azt gondolom, még a legtorkosab ember is megengedi, hogy ennek az evés-ivásnak az egybekelt új párok egészségére legkisebb befolyása sincs, hogy jövő boldogságuk sem szenvedne legkisebb hiányt sem, ha ez a megszokott és néha-néha igen is tulságba menő dinom dánom elmaradna; azt megtudom, hogy igen sokan csak azért terjeszkednek ki ily alkalmakkor ennyire, hogy a szokás befolyásoló ereje alól nem tudják kivonni magukat. — Hiába uram, már ezt így szokták országzerte . . . mondják az ilyenek, s ha nem így tevének, bizony csak megszólának minket akkor. Hát persze hogy megszólják az embert, mihelyt egy kissé eltér a régi szokástól, de hát okos ember ne hajtsen semmit az ily megszólásokra.

Hiszen ha saját földeden termett az a kalács, s saját szőlő termette azt a bort, mely felesleges bőségben fogy el ilyenkor, még akkor is megfontolatlanúságra mutat egy pár nap alatt elfogyasztani egy pár hónapra való; de én tudom, hogy igen sok lakodalmas háznál a helyett a liszt helyett, a mi most kalácsul elfogyott — a jövő nyár elején, már a síófioki lisztes bolt jónyivű Aron gazdájától fopja süvegelve kunyorálni egy zsák liszteskét hitelbe, várakozással a jövő aratásig s a helyett a bor helyett is — a hosszú lábú Keszeg zsidó — fog adni hitelbe abból a pálinkából, melyet spiritusz-ból és vízből csinál számódra.

Engem mindig elszomorít az, ha látom a magyar földmives embert télen át ha kell, ha nem itatni másokat

abból a borból, melynek — tisztességesen fogyasztva azt — el kellene tartani az új termésig, s melyből így kezelve, és fogyasztva a nyár elejére, már csak egy ezernaszál gyanánt húzódik át a csapon egy kevés és ez is csak úgy, ha a hordó már csak nem a földet éri elejével! Bizony édes barátom, akármint képzeled a dolgot — nem jól van az, hogy egy földmives gazda, kinek terem 30—40 akó bora a nélkül, hogy abból csak egy litert is eladna — nyár elején már csak azért megy ki a pénzébe vasárnap délután, hogy ott a hűsön álmodjon egyet arról, a mi nincs, s még rosszabbul van, ha az aratáskor már csak úgy sohajtasz magadba, hogy hej de jó volna, ha volna egy ital bor a legeslegrosszabból, innét van, hogy ilyenkor azután neki keseredve azt mondod annak annak a Pista gyereknek — ki persze a te példád után fog majd felnőtt korában cselekedni — eréd édes szógám, hozz egy liter pálinkát a Keszeg zsidótól — hitelbe!

Mikor én ezt látom, — pedig hányszor kell látnom — már akkor megvallom, minden szeretetem mellett is, melylyel irántad viseltem — szeretném a füledbe dörögni: Jó volna most ugye? ha volna a szőlődnél a pénzében egy ital?

No de hát ezt te nem hallod meg, s ha meghallanád is, vajjon fogna-e a szó rajtad? D. J.

A restauráció.

Az izgalmas napoknak vége, a vén leányokból fiatal menyecskék lettek, s így nagy a sürgős forgás a házi tűzhely körül, néhány nap alatt bezökken minden arégi kerékágásba, az óramű ketyegni fog ismét, mint azelőtt; pontosan helyesen emitt, nyikorogva amott; bámulatos ügyességgel be fogják szedni az adót, legkisebb hiba nélkül kiállítják a katonát, a valódi közigazgatásra azonban nem jut idő; tehát lesz minden a hogy ezelőtt volt. A választás folyamáról nem sok jelenteni valónk vagyon, szavaztak a hol ez előre el volt határozva, s felkiáltással választottak a hol ez volt a megalapodás; a zsidó urak is gondoltak egyet az utolsó órában, csatlakoztak a hatalomhoz; no ez máskor is megtörtént már rajtuk, hanem az az 50 szál zsidó mégis elbizhatja magát, mert amint beszélük, szépen felkérték őket arra, a mit oly szívesen megtettek, sőt mit meg nem tenni aligha lett volna elég bátorságuk. Az sem volt valami különös, hogy főispán ur ő méltósága szokott nál is nervosusabb volt lehet hogy ez a főrendiházban történt szavazás eredményének utóhatása, mert hát hogy ő méltósága szíve szerint szereti a zsidót, azt iparkodik minden alkalommal tanusítani, tanusította most is, mert a gyűlés az igazoló választmányba Bakonyi Ferenc helyett Körmendy Sándor esperes urat iktatván be, sietett e hibát orvosolni az által, hogy a kibukott Kacsokovics Mihály általános tisztelet s közszeretben részesülő földbirtokos helyébe kinevezte; hát igaz ez

szusztus dolga, távol is legyen tőlünk hogy kétségbe vonjuk miszerint ő méltóságának így cselekedni joga volt, hanem azért még is csak feljegyezzük, jöhet idő, mikor jó ha ilyeslélek nem mentek feledésbe.

Tán mondanunk sem kell hogy Csepán Antal alispán, Maar Gyula főjegyző, Tallián Gyula, Bogay Ödön, Svastics József szolgabírák választásánál mint a kik megvénk általános szeretetét, tiszteletét nemcsak bírják, de ki is érdemelték, akkora éjlen hangzott fel, hogy ha a megyeházát véletlenül nem apáink, hanem a mai kor színvonalán álló modern jordan vállalkozó építette volna, bizonyosan hegyibénk dől, de hát a többi uraink sem panaszkodhatnak azért, Madarász főszámvévőt, dr. Andorka Elek alügyészt s többeket sem azért választottak meg egyhangulag, mert nem volt ellenjelöltjük, hanem mert helyük eddig is betöltötték a mint illik becsülettel. Még csak arról kellene megemlékeznünk, hogy gr Somsich Imre s vele többen egyszerűen beszed lárma nélkül megoldották a kérdést, mely a bölcsenek oly sok fejtevést okoz a választás alkalmával kimaradt tisztviselő kárpótlásának kérdését; Simon Gyula csurgói szolgabíró el nem választatván, néhány percz alatt nagyobb összeget bocsájtottak a hivatal nélkül maradt rendelkezésére. Ugy tudjuk, hogy zsidó pénz nincs között e.

A választás eredménye következő: Központban: A lispán györgyfalvi Csepán Antal. Főjegyző Maar Gyula. I-ső aljegyző Gabsovits Károly. II-od aljegyző Trombitás Mihály. Árvaszéki elnök: Bosnyák László (szavazás útján nagyobb többséggel.) Árvaszéki ülnökök: Bárány Gusztáv s. helyettes elnök. Kapotsfy Béla, Bernáth Kálmán, Mihályfy István, Strinovich Béla (szav. 41 t többséggel.) Árvaszéki jegyző Somogyi Lajos. Tiszti főügyész ifj. Folly József (szav. 10 többséggel.) Tiszti alügyész dr. Andorka Elek. Főpénztárnok Hodászy Lajos. Ellenőr Bogay Márton. Könyvelő Mátshis Kálmán. Közgyám Jakab József. Főszámvévő Madarász Andor. I. alszámvévő Zánkay Zsigmond. II. alszámvévő Bogay Géza. Tiszti főorvos dr. Németh Károly. Állatorvos Bettnár Márton. Kaposvári járás: Szolgabíró Gosztói Lajos. Szolgabírói segédek: Pozsgay Gyula, ifj. Sárközy Béla szav. nagy többséggel.) Szigetvári járás: Szolgabíró Feenyőssy Ödön (szavazat többséggel.) Szolgabírói segédek: Farkas Gyula, Jakab Andor. Nagyatádi járás: Szolgabíró: Tallián Gyula. Szolgabírói segédek: Stadler Mihály, Kacsokovics Ágoston. Csurgói járás: Szolgabíró Csonka Gyula (nagy szavazat többséggel.) Szolgabírói segéd Erdőssy József. Marczali járás: Szolgabíró Bogay Ödön. Szolgabírói segéd Bajzáth Ignác. Lengyelőti járás: Szolgabíró Eln Sándor. Szolgabírói segéd Szini László. Tabi járás: Szolgabíró Horváth Gábor. Szolgabírói segéd ifj. Hegyessy János. Igali járás: Szolgabíró Svastics József. Szolgabírói segéd Bogay Viktor. Külső állatorvos Balázs József.

H I R E K.

— **A karácsonyi ünnepek előtt** lapunknak ez levén utolsó száma, minél fogva megragadjuk az alkalmat, hogy t. olvasóinknak és munkatársainknak boldog ünneplést kívánjunk.

Az év végéhez közeledvén, engedjék meg tisztelt olvasóink hogy sürgetőleg felhívjuk miszerint a hátralékos díjakat beiktadni sziveskedjenek. Nektünk is kötelezettségeink vagynak, melyeknek, kívánatos teljesítéséhez szükséges hogy t. előfizetőink bennünket szíves jóakarattal támogassanak, midőn tehát a hátralékosokat e hátralékok befejezésére újlag kérjük, egyúttal azokhoz is fordulunk kiknek előfizetése december végével lejár, hogy az előfizetést megújítani s lapunkat barátaik, ismrőseik körében terjeszteni sziveskedjenek.

— **Fodor Géza** a helybeli kir. törvényszék jeles bírása, társas életünk egyik általános tisztelt és szeretett alakja távozik körünkől, mert a budapesti kir. ítélő táblához pótbíróvá nevezetett ki. Valóban sajtátságos helyzetben vagyunk, midőn örömmel üdvözlőjük az igazságos előléptetést, de egyúttal sajnálkozunk kell, hogy elvesztjük azt, kinek mindennapi társaságát bizonyára nehezen fogjuk nélkülözni. Azt hisszük, velünk tart ebben az egész Somogyvármegye előkelő közönsége, melyben a távozonak oly sok barátja és tisztelője van. Ha bár ezuttal meg kell is válnunk tőle, azért magunkénak tartjuk őt úgy is mint megyei birtokost, ugys mint megyénk fiát. Midőn magunkat szíves emlékeztetésre ajáljuk, a gyakori viszontlátás reményében mondunk neki isten hozzádot.

— **A protestáns főurak** Tiszával szavaztak, mert elfogadták a zsidókeresztény házasság törvényjavaslatát. . . Dehogy Tiszával, dehogy Tiszával! Szavaztak magukkal, amennyiben az agg b. Vay Miklós neje zsidó származású, a betegon is szavazni ment gr. Lónyay Menyhért apósa keresztelt zsidó volt. Hát még azok a főurak, a kik e napon a váltóért még a megváltóról lemondtak! Grenz Bote.

— **Zoltán alispánt** Szabolcsban újlag nagy többséggel választották meg a zsidó párti Kállay János ellen alispánnak, tehát hiába volt a nagy geszesz, melyet a zsidók ez ügyben csináltak. Ugy látezik ott is csak úgy van mint mindenhol, a zsidó a válságos pillanatban bölcsen feltétele indokából csak oda szavaz, hol a hatalmat látja. Rég mondjuk mi már, hogy a zsidó meghunyászkodás nem oly tulajdon, mely alkalmas arra, hogy az alkotmányos életben factor legyen. Az ő terti az alkotmányosság abban excelleáltak. Kiválóan bizonyítja e fölfogásunkat a magunk restaurációján megesezt azon dolog, hogy a zsidók csak hogy Kapotsfy Jenőt kisorsították a közig, bizottságból s helyet csináljanak a közigazgatási bizottság örökzsidájának, Bakonyi alias Hochstädter Ferencnek. Ugy tettek, hogy a benyújtott szavazó listából minden egyébbe nevet kihuztak, s csak Bakonyira szavaztak egyedül. Persze biz ezt így meg merték tenni, mert a szavazó lapokat csak az ösze számolás alkalmával bontották fel, de jutalmukat meg is kapták a megyei élet egyik nagyérdemű veteránjától, ki azon megjegyzésre, hogy ez kortes tempó azt felelte: „Nem kortes tempó az badátom, hanem komisz jordan tempó.”

— **Vadnay Andor** antisemita független párti képviselő Kecskeméten 30 szótöbbséggel a kormánypart roppant erőlködése dacára képviselőül megválasztott. Excelsior! szokja mondani a «Somogy.»

T Á R C S A.

Jelenség.

(Hugó Viktor.)

Viharos örvényen fehér angyal száll át,
Látom felvillanva, meglendülni szárnyát
Elsimul a tenger, alszik távol mélyen,
«Mit kívánsz, mért jöttél oh angyal az éjben? !
Kérdezem, s ő felel: «én lelkédért jöttem»!
S halványan, sötétben megállott előttem.
Reszkette és esdően felé nyujtva kezem.
Szóltam: «te tova szalssz, s mi marad meg nekem.»
Ő hallgat, körösköré szörnyű némaság van;
Az ég mintha köddé válna a homályban,
«Merre repülsz szellem, hova viszen utad?
Titokteljes újjad végtelenséget mutat.
Ki vagy néma rejtély nem ismerlek téged,
Te vagy-e a halál, te vagy-e az élet? . . .
Ő hallgat, de ime lengő szárnya felett
Csillagokból dicsfény koszoru ég, remeg,
S fényes homloka mint a nap úgy ragyog,
Lám hajol s hallkan szól: a szeretet vagyok!
Szalay Frustina

Az anya.

Durrog az ostor, kong a kolomp.
Kibálva szalad száz játszi gyerek.
Benn a szobában — ágya előtt
Fiatl nő térdel, úgy kesereg.
Lárma ha nő, nő a siralma . . .
Kelti fiát, s szól: „Oh! gyermekem édes,
A kis Jézus ünnepe van ma!”
— S aztán lehajol, suttogva fülehez.
Halgat a gyermek, — sir az anya —
Ott a karácsonyfa az ablak előtt:
Rajta narancs, dob, kispuska, s kard . . .
Mind rajta; mi csak kedres volt — az előtt,
Haj! de hiába kelti fiát — —
Nem durrog az ostor, nem kong a kolomp,
Elnemul a lárma s a ferge világ
Már-már haza térőben szerte bolyong.
. . . Felkel a nő, s hallkan tova lép;
Félve a neszt — nehogy ébredjen a gyerek —
S csakrot tesz kis „láhbéljébe” . . .

Majd — mosolygva vizsgálja a termét.
— Oh! e mosoly — a szívre lehat,
Főlrázza nyugából a büszke velőt!
Láttatok-e villám sugarat
Reszkette kigyuladni, zord felleg előtt?
. . . Meghasad a meny, — csattan a lég,
Hogy kinjában az ég a földre harap! . . .
— Né az anya . . . s egy sikoly ajkán:
Szíve repedt meg. kinja alatt.
Soos Lajos.

Karácsony.

A ki a történelem könyveiben a régi krónikák és feljegyzésekben lapozgatott, s azokban nemcsak az eseményeket és azok politikai indokait kereste, de figyelemmel volt a népek műveltségére, uralkodó eszméire, bölcsészetei értenyei és búneire is, lehetetlen, hogy meg ne ütközött volna egy következményeiben óriási hiányon, mely a kereszténység előtti idők népeinek életét oly rideggettette.

Az ókorban is teremtett a lángész technikai műveket, melyeknek ránk maradt romjai kiérdemlik csodálatunkat, a költészet örökszép classicus irodalmat, a politika nagy férfiak nagy alkotásait, a háború koszorús hősokeket a műveltség a kényelem fényes nagyszerű eszközeit, a társasélet intézményeket, melyekből az állam és kormányzás alapismereteit örökségképp vettük át: egy van azonban, mit nélkülözött a legműveltebb pogány társadalom is, amit a kereszténység alapította, az Istenember hozott örökértékű ajándékul az emberiségnek, ez az **em b e r s z e r e t**.

Az Istennek ember alakjában való földre szállását, mely egyúttal születése napja az emberszeretnek e világon — a keresztényvilág karácsonykor ünnepli.

A karácsony emlékünnepe a világtörténelem azon legfontosabb napjának, midőn földreszállott, megszületett az, ki a keresztény-

ség magasztos eszméivel megszüntette a pogányság tévelygéseit, megtanította az emberiséget az istenség valódi fogalmára, eloszlatta az ezredéves sötétséget, mely a tudományt a hitet a mesék és képzelet tarka világában czteludatlan kalandoztatta, eltávolította az embereket szívéből a jégkerget, hogy megújítsa azt a szeretetnek, megállítsa azt a vérfolyamot, mely az ókor népeinek életét, harczeit, sőt mulatságait is jellemezte.

A kereszténység eme nagy eszméje kitöltötte az irt, s a kimondott szó: „szerezd felebarátodat!” új társadalmat új életet teremtett, mely a régihez alig hasonlít.

Váltakoztak az eszmék, a műveltség nemesebb ideakért lelkesedett a művészet, költészet bensőség teljesebb, melegebb lett, s ami vesztett pompájából, nyert közvetlenségben, ami azelőtt ragadta a képzeletet, kápráztatta az észet, az most beleszállott a szívek középebe.

A sziv lett azon központ, a melyből kiindultak a kereszténység irány eszméi, melyek vezették az államférfiakat, lelkesítették a harcosokat, még a szórakozás is nemesebb élvezeket keresett, s a népek nyilvános mulatságaiból száműzte lón a vér és kegyetlenség.

A humanizmus uralma szétáradt a kereszténység által meghódított egész világra, s a népek szövetségei, harczeit, küzdelmei ezen egy eszmének kifolyásai voltak, mert csak a humanizmus országában virágzik a keresztény civilizáció és a szabadság.

De a keresztényi szeretet hatása a legáltalánosabb eredményekben nyilatkozik a népek házi életében: a család körében. A család igazi fogalmát legműveltebb pogány népeknél sem találjuk meg: nevezetesen nem azt az öntudatos, meleg szereteten alapuló egyesülést,

mely a keresztény család tulajdona. A művelt római a paer famaliának családja felett korlátlan hatalmat adott, a még műveltebb görög a gyermek nevelését az állam mindenhatósága számára vindikálta, azért a római ura, a görög pedig csak felügyelője volt családjá tagjainak, de atyja ki gyermekei felett csak a természet jogánál fogva szívének kiapadhatlan szerelme folytán azon céltudatos meggyőződésben gyakorolja a nevelés gondját, hogy abból embert, családapát vagy anyát neveljen, s ezzel az utókorának önmagá folytatását aqja át. — nem volt egyik se.

Igen mert a pogány családok eszme és fogalmi köréből hiányzott az emberszeretet nemesebb ideája, s ennek hiányában az emberi sziv is csak ösztönt érzett hozzátartozói iránt, de annál magasabbra, a humanitás világába felemelkedni soha sem tudott.

Nagyon természetes tehát, hogy a keresztény család legnevezetesebb ünnepe a karácsony, mely a szeretet égi tanítójának születése, földreszállása évfordulója alkalmából az egész keresztény világ családaiiban éppen azáltal ünnepeletetik, hogy e napon az égi ihlet eltölti a szülők és gyermekek szíveit s a tuláradó szeretet hagyományos szokásokban nyilatkozik.

A szerető szülők a gyermek Jézuska nevében megajándékozzák gyermekeiket, hogy a kisedek ártatlan öröme, szeretete nyujtsa nekik a legédesebb, legigazabb életet, melyre szíveiket a keresztény szeretet tana, szelid erkölcsai tettek fogékonyakká.

A szeretet és közörmű jédes illata pedig felszáll az égbe, honnan származott; engesztelő áldozatul ahoz, kit emberi alakjában a durva goszág és vad fanatizmus keresztre feszített.

— **A tisz** királyi táblán. lapunk szerkesztője Solymos lebezzett ritua gyűlés legfénykesztőjének öv koszok vallomás agnoskálás és közönséget, hater csakugyan meg. Már hogy lehetünk készimég az igazmagyar nép ksemmi tekintésóra bűnösök

— **Orvát** készítőjét Borobántalmazták. czán. Az autimár pár napzsidó hitközség ezen veszélyes kir. ügyészg nem tette meg hogy a karcsz elégtételt szerezdeikeit oly bá

— **A ka** barától követk szerkesztő ur tenni, hogy a f. évi decembe rendez. Belépdete esti 8 órában jelennek dettek, fölkértek kaptak volna janak ez iránt tisztelettel. — váry Lajos, t

— **Vilar** 17 és 28-án a meglehetősen „Korona” ter tott ki, tek. N olvasást tartó azonban az es a többiben Szimpezius csönzött az es kisasszony v kísérelt mell Végül Langst fényképezeti következett

— **Uj** nyad Imre pelert csinámozgalomhoz tengerünkét Az uj hajón próbautat te a vilhar. A ki gerünk harag csalódnék, mi a Balaton tó czolni akar; „teager” ter szerencse me dig. A „Gén volt szerencse delem után külö utasait let után gép gével kiemel

Fiatl kezd merni kezd Ott la utcajában; mert hát m czában.

Lukác mestersége. állása mestéle dolgot nem volt ez donképen? mint a kör vasutnál áll vitte be a y másnak; a gozott . . .

Becst valakinek fordult, ha Lukácsnak teljesül.

Egys elvette azt tett tavasz látni; nem a kerek vil.

A kö borolt, az édesit me czára a sze elégedetten

Luká feleségének deze s lak Bold

többet.

— **A tiszta-eszlári rituális gyilkosság** a királyi táblán. Most tárgyalják a kir. táblán a lapunk szerkesztője, mint a gyermekétől megfosztott Solymosi Jánosné képviselője által felbuzdított rituális gyilkossági pert. Előadó ez ügyben Széll Farkas kir. táblai bír. A tárgyalás legfőbb részében igazolja lapunk szerkesztőjének óvását. A sakterek alibije, a gyilkosok vallomásaiban rejlő ellenmondások, az agnoskálás és minden, minden megerősíti a közönséget, hogy az ártatlan Solymosi Eszter csakugyan rituális gyilkoltatott meg. Már hogy az ítélet milyen lesz arra el lehetünk készülvé, mert ma a zsidó ellen még az igazságszolgáltatás is tehetetlen. A magyar nép különben meghozta ítéletét, mely semmi tekintettel sem levén a renteconverzióra büntösknek mondta ki a saktereket.

— **Orvtámadás.** A kunsági néplap szerkesztőjét Boros Vilmos urat megtámadták és bántalmazták a zsidók fényes nappal az utcán. Az antisemita lap jeles szerkesztője már pár napokkal ezelőtt fenyegetett a zsidó hitközség elnöke és rabinusát, s ő ezen veszélyes fenyegetést fel is jelezte a kir. ügyészségnek, ki azonban a feljelentésre nem tette meg a törvényes lépéseket. Hisszük, hogy a karcsonyi keresztyén közönség fog tudni elégtételt szerezni annak, ki a zsidók ellen érdekeit oly bátran és tisztességesen védelmezi.

— **A kaposvári műkedvelő társulat** titkártól következő levelet kaptuk: Tekintetes szerkesztő ur! Kérem becses lepjában közölni, hogy a kaposvári műkedvelő társulat f. évi december hó 31-én zártkörű táncestélyt rendez. Belépti díj személyenként 1 frt. Kezdeté est 8 órakor. A hölgyek egyszerű ruhában jelennek meg. A meghívók már szétküldettek, fölkeretnek tehát azok, kik ilyet nem kaptak volna és a ra igényt tartanak, forduljanak az iránt alulírt társulati titkárhoz. Kiváló tisztelettel. — Kaposvár, 1883. decz. 20. Belovary Lajos, titkár.

— **Vilány világitással** tett próbát f. hó 17 és 28-án a „Korona“ vendéglő előtt, mely meglehetősen sikerült. Ugyancsak 18-án a „Korona“ terme is villany fényvel világított ki, tek. Németh Ignác polgármester felolvasást tartott a villanyoságról. A felolvasás azonban az estének csak egy piccét képezte, a többiben az iparos ifjúság dalárdája és Szimply Zsuzsanna zenekar játszott. Főérdeket kölcsönözött az estének azonban Sárközy Margit kisasszony valóban szép éneke, ki zongora kísérellet mellett magyar népdalokat énekelt. Végül Langsfeld Mór villany fényvel sikerült fényképezési kísérleteket tett. Azután tánc következett kiválóan kivirradig.

— **Uj propeller a Balatonon.** Gróf Hunyady Imre a Balatonra egy csinos kis propellert csináltatott, hozzájárulva azon üdvös mozgalomhoz, mely pár év óta kies magyar tengerünket hajókkal kívánja benépesíteni. Az új hajón a hajó gépésze és kormányosa próbatartottak, azonban utközben érte őket a vihar. A ki azt gondolta, hogy a mi kis tengerünk haragja nem veszedelmes az nagyon csalódunk, mert ugyancsak hajós legyünk ám, ki a Balaton tündéréinek bőszt haragjával dacolni akar; csak nagy ügyesség, erős hajó s a „teger“ természetének kiváló ismerete vagy a szerencse menti meg a vakmerőt, az se mindig. A „Gém“ — így hívják a hajót — nem volt szerencsés, s így történt, hogy nagy küzdelem után elmerült, s egy csónakban menekülő utasait partra dobta a hullám. Sok kísérlet után gépek és ahoz ért munkások segítségével kiemelték a „Gémet“ is, mely sérelmeit

kihevervén, ma már ura szolgálatára hímblózik a Balaton színén. A kiállott „vizkereszt“ után adjon neki a hullámok tündére szerencsét.

— **Az alispánnak 50 éves jubileuma** alkalmából átnyújtott albumot volt alkalmunk megtekinteni, valóban gyönyörű munka az. Ugy a benne foglalt fényképek kiállítását, mint az album kötését, főképen a Liebevein rajztanár ur által festett címlapot tekintve Langsfeld Mór helybeli fényképész valóban megérdemli a pártolást. Képei meglepők s művészi kivitelükben bátran versenyezhet a főváros bármelyik fényképészével.

— **Langsfeld fényképész fia** karácsony másodnapján gondolat hangversenyt rendez, melynek jövedelmét további kiképzetésére fogná forlítani. Állítják, hogy a fiatal ember nem miadennapi képzettséggel bír, s ha kellő kiképzetést nyerhet, jeles gondorkás válik belőle.

— **Uj lap.** Nagy Kanizsán volt munkatársunk Ladányi György szerkesztésében új antisemita hetilap indult meg, „Igazság“ címmel. A szerkesztő neve garancia arra, hogy a lap teljesen correct antisemita irányban fog működni és pártunk ügyének jó szolgálatot fog tenni.

— **A „Korona“ vendéglő** bérletében, miként lapunk utolsó oldalán levő hirdetésben olvasható, változás állott be; az új bérlő Szabó Imre ur, kinek ily üzletekben szerzett nagy tapasztala, s előzékeny modora remélünk engedi, hogy városunk ez egyetlen modern vendéglője, nemcsak meg fogja tartani jó hírnevét, de csin. szolgálat és comfort tekintetében emelkedni is fog. Az új bérlőt ajánljuk a nagy közönség pártfogásába.

Szapuló.

Mindent megszokik az ember, még a halál gondolatát is, ez az a mi megvizsgálja a győzött, hogy el nem keseredik azon, mikép ellenfeleinek keserűségét okozott. Olyan a restauratio, mint a bíró ítélete: egyik fél vesztes lesz az bizonyos, a győztes örömeinek tomholását a vesztes keserűségét pedig megcsendesíti a dolgok új rendjének megszokása, s a parancsoló kényszerűség; sic fata tulere!

Persze hogy a győző hamarabb beleszokik a sorsba, mert hát tagadhatatlan más situatio az, midőn pár nappal ezelőt folyton hajlongó derékkal, mosolygós jóakaró ábrázattal, előzékeny udvariassággal jártunk-kelünk a választók között, kértünk, könyörögtünk, igértünk eget-földet, végre a sok drukk és herce-hurca után egy szép reggel arra a kellemes tudatra ébredünk fel, hogy a választók vállain feljutottunk egy stallum magaslatára, honnan nagyon meg kell erőltetnünk szemünket hogy megismerjük azokat az emberekéket, kik között egy nappal előbb oly alázatos képpel jártunk, — meg más az is, mikor veszteség után testben lélekben kifáradva ébredünk fel.

Végre is a küzdelem által felkorbácsolt kedélyek megnyugodnak, s a „ma nekem holnap nekem“ régi igazsága megállítja a győzött diadalának tombolásában, s megnyugtítja a vesztes felet a remény csirájának szivábe oltása által, azán bele zökkenik megint minden a régi kerékvágásba.

Honnan ázért mégis csak furcsa dolog az a restauratio, különösen furca volt ez a miénk; nem szólunk az árvaszéki elnök, ügyész ülnökök s a csurgói szolgabíró választásáról, mert hát ott a győzők, bukottak érdemes emberek voltak egyaránt, egyedül a sors és

szerecsse voltak mérvadók arra nézve, vajlon ki kerüljön ki az urnából győztesen. A győzőkben nyert a vármegye, a legyőzötteket pedig elvesztette, vagy ha el nem vesztette a megyét illeti a sajnálkozás kifejezése, hogy azokat érdemeik szerint méltatni a sors beavatkozása miatt nem volt képes; de a szigetvári szolgabíró választás, az már mégis nagyon furcsa.

Ugy tetszett nekünk, hogy Fenyősi ur többségét a gentry egy része és a zsidók tették ki.

Fenyősi szolgabíróról pedig hivatalos eljárás, saját maga által kiállított okiratok constatálják, hogy a szigetvári zsidóellenes zavargás alkalmával a zavargás színhelyére nem mert oda menni, hivatalos kötelességét nem teljesítette, helyét a veszély idején, mint előjáró meg nem állta, sőt a zsidókat sem tudta megvédelmezni.

Ha ilyen szolgabíró kell a zsidóknak, ám legyen nekik az ő guszusuk szerint, nekünk semmi okunk nincs azon sem szomorodni, sem csodálkozni, hogy a zsidó olyat szeret, milyen az ő természetének leginkább megfelel: gyávát; ámde az már megdöbentő adata elkorcsosulásunknak, a zsidó erkölcsök befolyásának, hogy azok, kik születésüknél fogva örökösei a régi nemes vármegye és közélet hagyományainak, győzelemre juttatják azt, ki állását kötelességeit be nem töltötte, a válságos pillanathban megcsufolta azt intézményt, melyet oly sokan és hatalmasan támadnak: a megyei autonomiát, s ki mindezt szolgálatban fejté veszte tette.

Valóban rontásnak indult hajdan erős magyar! „pusztulunk veszünk“ a régi erkölcsök és régi felfogás gunyára a nemes ösök unokái piedestalt emelnek szavazataikkal annak, mi a nemes ember előtt legmegvetettebb: kötelesség szegénység és az őrs elhagyásának, mit a polgárságnak megvetéssel, katonának golyóval kell jutalmazni.

Bizony kár a felsőház előkelőinek, főpapjai és jobbjainak azon harcolni, hogy a magyar vér tisztasága megőriztessék az utókor: aki átvette a zsidó erkölcsét, bátran összekeverheti az vele vért is.

Azt mondta Tisza minister ur, hogy Zágrábban a cimerekről már csak azért is le kell törülni a magyar feliratot, mert meg kell tudnunk, valóban ez e a zágrábi zavargás — persze ott lázadásról szó sem lehet, ez elnevezés csak a berzenczei s szigetvári bénákat illeti meg — indoka, vagy hát mi? A cimereket felraktuk ismét levettük s újra felraktuk felírás nélkül, úgy mint a horvát urak akarták. Krampuszt is kaptak aszalt szilvából, akarom mondani Bánt. No hát igaz, hogy a Bín urnak udvarias meghívására a meghívottak nem is hederitettek, így hozván ezt magával a horvát műveltség, igaz az is, hogy az excellenciás urnak vasuti szabadjegyét rögtön nem respektálták a mint horvát területre ért, pedig még akkor a magyar állam kocsiján utazott; s még az is igaz, hogy a Héderváryak ivadékának majdnem inkognitó kellett Zágrábba belopozni, s hogy a csészelék ne insultálja, arról Br. Remberg katonáinak kellett gondoskodni; de hát a miniszter ur ezekből még mindig nem tudta, miért zavarognak a horvátok, mi a bajuk. Most midőn már a tartomány gyűlésen magyar hivatalnokocskának nevezik, a dr. Heil Fausztin ur által a békés tárgyalási teremben oly nagy hangon hirdetett — magyar állambatalom képviselőjét, midőn ellenségesnél ellenségesebb indulatot elárláló indítvá-

Este hat óra volt, mikor munkáját elvégezte. Utja a főutcán vezetett keresztül. Az egész város ünnepi színt öltött. A karácsonyfákkal, alkalmi ajándékokkal, s mindenféle csecsebecsével telt kirakatok fényárban usztak.

A nép szokatlan tömegekben hullámozott az utcán; részint azért, hogy az ünnepekre bevásároljon, részint, hogy a kicsikének szerezzen ajándékot a kis Jézus nevében.

Lukács, kit e szokatlan élénkség kevésé látszott zavarni, egykedvűen haladt a sűrű tömeg között s csak néha-néha rázta, rosszalásának adva kifejezést, fejét.

„No, valahára itt vagyok, dörmögé magában, mikor a csapszék elé ért.“ Ezek az emberek ma mind megbolondultak; alig lehet köztük menni.

Ezen utolsó szavainál már betérőben volt. Egyszerre azonban megállt s gondolkodott. A szándékot tett követte. Nem ment he a csapszékbe, lépteit egyenes haza irányzá; gondolván, előbb körül néz otthon.

Felesége kevéssel azelőtt érkezett haza s egy kézi kosár tartalmának kirakásával volt elfoglalva, melyben két kis gyermekének hozott különféle ajándékokat. Elvégezve a kirakást, a kis karácsonyfán lévő gyertyák meggyújtásához fogott.

Gyermekei egészen megbüvölve nézték azokat a kis katonákat, sipot, aranyos diókat s a karácsonya tövében lévő téli ruhát, melyet anyjuk ma ajándékokat kapott egyik jeltetőjéül.

A kisebbik, karján lévő gyermek ágas-kodva nyújtá kezecskéit a karácsonfa után; míg a másik nagyobbik fiu némán, örömtől sugárzó arccal nézett a kis Jézus ajándékát.

E perczben lépett be, egész észrevétlenül Lukács. Némán, szótlánul állt ott; csek belse-

nyok, felszólalások s botrányok egymást érik, most már talán tudja Tisza Kálmán is hányat ütött az óra, csak hogy hiába tudja, mert hát ha Starcevicsekkel elbánná is, az azha megengednék is neki, hogy ezzel elbánnon, azon veszi észre hogy Dávidékkel, Jankefék egy köpenyeg alá húzódtak, a zsidó ellen pedig Tisza Kálmánnak nincs hatalma; valóban kíváncsiak vagyunk a játék végére, melyben a zsidó egyik kezével czirogat másikkal meg karmol.

VIDÉKRŐL.

Háromfa, (Somogy.) decz. 15. 1883.

T. szerkesztő ur! Azt hiszem jót teszek a szenvedő emberiséggel, ha megismertetem azon egyéniséget, ki úgy tudománnyal párosult ügyességgel, mint jó indulatú bánásmódja által hivatva van ama bizalomra, minővel egy beteg orvosa iránt viseltetik.

Dr. Nőthig János nagyatádi járás orvos ur képzettségéről tanuskodik a már egyéb általam figyelmet keltő gyógykezelésen kívül, a következő tagadhatatlan tény:

Anyám, ki 74 éves, már 4 év óta nehéz beteg, 6 orvos által eredmény nélkül gyógykezeltetett; dr. Nőthig János járásorvos ur által 2 hét alatt oly egészségi állapotba helyeztetett, hogy 3 év óta mindkét szemén levő szürke hályog által okozott vaknágból kigyógyítást is megkezdhettem: mit oly ügyesen és sikeresen véghez is vitt, hogy beteg anyám a gyógyíthatatlannak hitt betegség és vaknágból kiszabadítva, az operatio után 15 nap multán ágyából kikelve, mindent látott, színeket megkülönböztetett!

Nem szándékom fa tiszteletre méltó dr. ur keresztyén szerénységét zavarni, de kötelességet mulasztanék, ha elhallgatnám azt, mivel sokak elismerését, csekélységem háláját kiérdemelte.

Humor Gábor, plebános.

KÜLÖNFÉLÉK.

Beszélő kutya. Papjon tanár Clermont Ferandeban beszél el egy sajtáságos történetét barátja kutyájáról. A kutya, mondja a tanár igen sok szót ért; ha ura pipáját, kalapját, sétabotját kéri, úgy a bámulatos állat azt rögtön oda viszi a nélkül. hogy a kívánt tárgyat valaha összecserélné, ha gazdája láb fázásról panaszkodik, úgy előhizza meleg papucsait, ha vadászatról van szó, úgy vidáman szalad a puska felé, s ha a vadászaton szerencsés volt, úgy beszalad a háziasszonyhoz s halk de érthető hangon mondja „mamám“ több szót azonban nem tud kiejteni.

Megjön az öreg: fogadja a felesége. „Nézd édes apjukom gyere egyél egy kis friss vaját már olyan régen tartogatom neked.“

A zsidóság állása a fővárosban. A fővárosban 1881-ben megejtett népszámlálás eredményei sok tekintetben igen tanulságosak, és érdekesek. A lapok ezen eredményekből közöltek ugyan egyes részleteket, de a foglalkozásoknak a hitfelekezetek közötti megoszlását teljesen agyon hallgatták. Pedig az összeírásnak épen azon része az, a mi a fővárosi viszonyokat a legérdekesebben tünteti elő. Legjobbiban bizonyítják ez adatok azt, hogy Budapest Magyarország fővárosa zsidó uralom alatt van. Lássuk az eredményt: östermelés felé leginkább húzódnak a reformátusok, iparhoz az ágostaiak és katolikusok, szellemi szolgálatokhoz az ágostaiak és reformátusok, míg a zsidó egyedül azt a tért vászolja, a melyen

jében érzett valami szokatlan érzést e jelenetnél. Kinek is ne jutnának eszébe a boldog gyermekkor édes örömei.

Ki is ne gondolna örömmel azon korra melyben még menten az élet gondjaitól, oly boldog a szív. Tekintete a karácsonya mellett ülő feleségére esett. Most látta csak, mit eddig soha sem vett észre, mily halvány, mily bánatos szegény. Eszébe jutottak minden eddigi rossz tettei, s mint sötét árnyak lebegtek szemei előtt, meghatva közelített a karácsonyfához: tekintete kisebb gyermekéket eest. Ki ne szállt volna magába, látva azt az angyal arcot, azokat az ártatlan szemeket, melyekből egész menyország tükrözött vissza. Mit eddig soha sem tett, most karjaiba vette gyermekét, s ki hinné el, Lukács szemében köny csillogott.

Ö megtért. Felesége, ki előtt mai magaviselete szokatlan volt, nemével a bámulatnak tekintett férjére.

A néma csendet Lukács szakítá meg, ki bűnbánólag közelített feleségéhez.

A következő perczben férj és feleség örömtelt szível tartják egymást átölelve, míg közben mindketten sírnak.

Egy hosszú csók, s minden feledve van. A nő arczáról ismét öröm sugárzik, ő ismét boldog.

Igen, mert az a kis gyermek megtérítette az atyát és férjét, ki ünnepelesen, esküvel igézte jobbulsát; s mit eddig bánat s szenvedés meg nem hozott, azt meghozta egy gyermek ártatlan tekintete.

S ime a szent ünnepeket a kedves karácsonyt, ismét boldogan tölték s e karácsonnyal az oly rég nélkülözött boldogság ismét visszalért a családba.

Pap József Gyula.

A megtért.

— Karácsonyi rajz. —

Fiatal házask voltak még, mikor én ismerni kezdtem őket.

Ott laktak a külváros egyik félre eső utcájában; ebben ugyan semmi különös nincs mert hát minden ember aem lakhatik a főutcában.

Lukácsnak nem volt valami jövedelmező mestersége. Különben nem is mondható az ő állása mesterségnek, mert hisz olykor 4—5 féle dolgot is végzett egy nap; már pedig nem volt ezermester. „De hát mi volt ő tulajdonképen?“ „Minden és semmi; az szerint a mint a körülmény hozta magával, egyszer a vasutnál állt s az érkezett utasok podgyaszát vitte be a városba; máskor fát vágott, persze másnak; olykor pedig a raktárakban dolgozott....“

Becsületes, megbízható ember volt. Ha valakinek jó cseléd kellett, csak Lukácshoz fordult, ha valaki olcsó lakást keresett, csak Lukácsnak szólt, s biztos volt, hogy óhajja teljesül.

Egyszer aztán Lukács megházasodott, elvette azt a kis leányt, kit oly sokszor lehetett tavaszszal az utca sarkon ibolyt árulva látni; nem volt akkor boldogabb ember nála a kerek világon.

A kölcsönös szerelem, mely szíveikben borolt, az élet bajainak keserűségeit is megédesíté nekik; így történt azután, hogy daczára a szegénységnek, igen boldogul s megelégedetten éltek.

Lukács napi keresményét mindig át adta feleségének, ki abból a ház szükségleteit fedezé s labkért fizette.

Boldogok voltak, mert nem óhajtottak többet.

Ámde ez nem maradt mindig így; mert a sok régi legénykői pajtás addig beszélt Lukácsnak; addig hívta „anyámasszonyok“, ilyennek, olyannak, míg végre ő egyszer hajta szavukra, velük tartott; s a mit még soha sem tett, egy egész éjé mulatva töltött. Másnap nagyon bánta tettét s feltette magában, hogy ez többet nem történik.

Este ismét csalogatták pajtásai. Lukács feltett szándékához híven, tagadólág rázta fejét, s indulni készült. Barátai körül fogták, s addig beszéltek neki, míg végre beleegyezett, de szentül megfogadta, hogy csak egy órára.

Az egy órából ismét reggel lett; s a tegnapi keresménynek vége volt.

Soká ment ez így; de mennél tovább tartott, annál inkább beleléte magát Lukács, mert most már alattomban maga is elment. A bünt megszokja az ember, s az második természetévé válik. Felesége, ki egész szeretettel csüngött rajta, némán, bánatos szível tűrte mindezt.

Nem zúgolódott, nem sirt; s a bánatot csak arca árulta el, honnan azok a szép rózsák lassankint mind eltűntek. Így tartott ez négy egész évig; Lukács minden nap könnyelműbb s kicsapongóbb lett.

Kerésményét már nem adta át feleségének, az most folyton borra s pálinkára vándorolt. A család a legnagyobb nyomor közt tengette életét, s csak a szegény asszony fáradhatlan szorgalmának volt köszönhető, hogy éhen nem haltak.

December 23-ika volt.

Lukács ma a szokottnál is több pénzt keresett s alig várta az estét, hogy a csapszékbe mehessen.

legtöbbet lehet lopni és vagyonát szerezni. Leginkább katolikusokból telnek a kertészek, szőlőművesek, kőművesek, fuvarosok, gőzhajózási alkalmosok, napszámosok, házmesterek. Ágostiaikból: lakatosok, iparos művészek, műszeriparosok, vasúti hivatalnokok, fűszerkereskedők, magán hivatalnokok, tanítók, orvosok. Reformátusokból: földművelők, majorosok, tehenészek, malomiparosok, cipészek, asztalosok, kovácsok, hajógyárosok, cselédek, szolgák, közhivatalnok, irnokok. Zsidókból: szabók, ékszerészek, bádigosok, könyvnyomdászok, kártyások, gabona és terménykereskedők, rőfös-, divat-, vászonkereskedők, rövidáru kereskedők, ügynökök-alkuszok, bank és pénzüzrekek házalók, szatócsok, hordárok, magánzók, tőkepénzesek. Legritkábbak a zsidók a pék, hentes, malom ipar, cipész, asztalos, lakatos, kovács, öntőde, vasúti hivatal, napszámos, cseléd, szolga, közhivatalnok, katonaság, őrség, borbély, fodrász és házmesterek között. Sőt a kertészek, szőlőművelők, tehenészek, kőművesek, ácsok között valamint a hajósoknál és hajógyárban zsidót egyáltalán találni nem lehet. A zsidók legerősebben vannak képviselve a kereskedelem területén. Kizárólag zsidó jellegű kereseti ágak nevezhetők a gabona és terménykereskedés, a házias és ügynöki foglalkozás, a rőföskereskedés, pálinkamérés, bór-, ruha- és posztókereskedés, szállító és bizományos üzlet. Jelentékeny szerepet játszanak azonban a zsidók még a következő ágakban is, a mennyiben az oda tartozóknak $\frac{1}{10}$ - $\frac{3}{10}$ része izraelitákból telik: pénzváltók (77%), zálogüzletek (76%), rövid áru kereskedők (76%), könyvvivők (75%), bor és liszt kereskedők (73%), fa és díszműkereskedők (69%), szatócsok (65%), dohánytőzsök (60%), drágakő és nemes ércipar, czimfestők (58%), biztosítás (66%), papirkereskedők, (55%) vászonkereskedők tőkepénzesek (50%), vagyis a főváros összes tőkepénzeseinek éven felét a zsidók képezik. Ha ezen adatokhoz hozzá vesszük, hogy a hírlapíróknak több mint kétharmada zsidó, hogy a 83.84. évre beiratkozott jogtanulónak majdnem fele, az orvostanulónak több mint fele zsidó, hogy a zsidó orvos és ügyvéd a kereszény orvos és ügyvédet kiszorította praxisából: átlátjuk, hogy a zsidó valamint a kereskedelem és forgalom területén vagyont és értéket magához ragadott, a szellemi munka területén is legközelebb már monopoliomat fog gyakorolni s igen közel áll mulva Budapest nem Magyarország, hanem egy zsidó ország metropolisa — Jeruzsálemé lesz.

A budaepesti népszínház statisztikája. 1882. 1883. színházi évben. Miután a népszínház valóságga Eris almájává vált a bérlethez vállalkozóknak, nem lesz érdektelen tudni, hogy Evva az ezidőszertini bérli miként vezette e müintézet sorsát. Ezen év alatt előadott 26 magyar és 18 idegen eredetű mü; összesen 44 darab. — 156 előadás magyar, 172-ön idegen darab került színre. Előadások tekintetében, népszínműre 36%, operetterre 45%, egyéb művekre 18.9%, esik. Legtöbbször adott: „A tót leány.“ (38) „A koldus idák.“ (27) „A kertész leány.“ (25) „Lili.“ (21) „Strogoff Mihály.“ (18) „Hoffmann meséi.“ (15) — Ez a mü összesen 114 estét töltött be, a többire 38-ra együttesen 138 esik. — Előadási jutalék gyanánt magyar szerzőknek 11.786 frt, idegeneknek 7.885 frt, összesen 19.671 frt fizetett ki, míg az előző évben 18.865 frt. Legnagyobb napi bevételt eredményeztek: „Szeget szeggel.“ „A tót leány.“ „A milimári.“ „Az igmándi kis pap.“ „A piros bugyeláris.“ „A fütyü.“ „A veres hajú.“ „A vörös sapka.“ „A becsület szegénye.“ „Turi Boreca.“ Népszínművek: „A koldus idák.“ „A kertész leány.“ „A nap és hold.“ „Favártné.“ „Hoffmann meséi.“ „Boccaccio.“ „Fatinicza.“ „A furcsa háború.“ „Az üdvök.“ „A fekete hajó“ dalmüeladások

KÖZGAZDASÁG.
Kaposvári piaci árak.
December hó 18-án.
Buza 9 frt 30
Rozs 7 frt 50
Kukoricza 6 frt —
Árpa 7 frt —
Zab 5 frt 80
Hajdina 6 frt 60
Métermázsánként.

Szerkesztői üzenetek
P. J. Gy. Csak előre.
St. L. A nyilttérbe való szövegben nem adhatjuk
A. A. Igaza van házi tolvaj ellen nincs menség.
D. J. Levelet küldünk. Becses közreműködését továbbra is kérjük.
Kaprncza. Intézkedünk.
Testvériség szerkesztősége. Kérjük a naptár mielőbbi megküldését. Megrendelőink türelmetlenkednek.
Karczag. Fogadják részvétünk kifejezését: hát bizony támadnak bennünket, egyiket így. másikat amugy, de azért ott állunk amál inkább is mindenki a maga helyén, hogy napról napra hordjuk össze az anyagot azon mauleumhoz, mely izrael hatalma felett fog emelteni. Mert hát elvégeztett, s beteljesednek az írás szavai.

Szerkesztésért felelős:
Szalay Károly.
BEKÜLDETETT:
A Heller-féle zenélőművek minden évben ez időtájt hirdettettek, s nemokára az Laptuladonos és kiadó SZALAY IMRE.

tán fénypontul találjuk azokat ezer meg ezer karácsonya alatt, felülmulva a legértékesebb holmikat. Hogy annyi ezer óhajtsanak megfélemlünk, s megelézzük a családásokat, nehogy hiába várjunk egy Heller-féle zenélőművet, valamint hogy az ajándékozók is felmentjük az alkalmas karácsonyi és újévi ajándék megválasztásának gondja alól, meggyőződéssel mondhatjuk: Mi szebbet és megfelelőbbet adhatna a férj nejeinek, a vőlegény menyasszonyának, a barát barátjójának? Megjeleníti ez az elmúlt boldog órákat, mindig eleven. nevet és tréfát, vig, elűz szomorúságot, a legjobb társalgó a magányban a legjobb barát s különösen a szenvedőnek, a betegnek, ki otthonához van vötte! Szóval a Heller-féle zenélőműveknek nem szabad egy salomban sem, egy betegágyánál sem, általában egyetlen házban sem szabad hiányozniok. A vendéglősökre és czukrászokra nézve nem létezik egyetlen egy eszköz sem, melylyel vendégeiket inkább vonhatnák; s mint az több oldalról is megerősített, mü mü megszerzését eddig a vevők nemcsak hogy meg nem bánták, de sőt ez alkalmat adott neki arra, hogy nagyobb műveket vásároljanak, miután az első aztán haszonnal adhatnak tovább: azért mindazon vendéglős uraknak kik még ilyen művek birtokában nincsenek, nem ajánlhatjuk elég melegen, mert ez biztos vonzerővel bír, a nélkül hogy megszerzése bármily nehézséggel járna, miután nagyobb összegeknél a vételért még egyszerre sem kell lefizetni. Megjegyezzük még, hogy az egyes darabok megválasztása a legnagyobb gondal eszköztetik, a legkedvezőbb régiók oterák, operettek, táncdarabok dalok egye-sítve vannak a legszebbben a Heller-féle művekben. Heller ur több udvarnok és felségnek szállítója s ezenfelül számos kiállításon kitüntetéseket kapott. Söviden, nem kívánhatunk olvasóinknak s olvasónőinknek jobbat: mint-hogy egy ily Heller-féle játékmü birtokába juthassanak. Börtartalmu, illusztrált árjegyzékek ingyen szolgál. Ajánljuk továbbá minden-kinek, hogy minden kis játék doboz megszer-zése céljából egyenesen a gyárhoz forduljon, miután több helyen árulnak ily Heller-félék-nek állított műveket, melyek pedig nem azok. E művek és szelenczék közül az az eredeti, mely az ő teljesen lenyomott nevét viseli. A A czég sehol sem tart raktárakat. A ki Bernbe megy el ne mulassza a gyárat megsemléni.

HIRDETÉSEK.

2253. sz.
tkvi. 883.

Árverési hirdetményi kivonat.

A lengyeltóti kir jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a magyar kir-kincstár végrehajtatónak öz. Lukácsa Gáborné lengyeltóti lakos végrehajtást szenvedő elleni 306 frt 55 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtsági ügyében a lengyeltóti kir járs-bíróság területén levő Lengyeltóti község határában fekvő, lengyeltóti 214. sztkjvben A. J. 910b. hrsz. alatti ingatlanra az árverést 380 frtban ezenell megállapított kikiáltási ár-ban elhendelte és hogy a fennebb megjellet ingat-lan az 1884. évi január hó 8. napján d. e. 10 órakor Lengyeltótiiban a tkvi hatóság irodá-jában megtartandó nyilvános árverésen a meg-állapított kikiáltási áron alul is eladni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingat-lan becserának 10% át vagyis 38 forintot köspénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfoylammal számított és az 1881. nov. 1-én 3333. sz. a kelt igazságügy-ministeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékké-pes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. § értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelye-zéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. jbiróság mint tkvi hatóság.
Lengyeltótiiban 1883. nov. hó 19-én.
R ö k k,
kir. jársbíró.

Magánhirdetések.

A legjobb szivarka-papir
a
LE HOUBLON
Francia készítmény
Óvakodjunk az utánzástól!
Csak akkor valódi ezen szivarpapír, ha minden egyes lapja LE HOUBLON bélyeggel s mindegyik boríték az alábbi védjegy s névaláirással van ellátva.
C. W. LEY & HENRY, Fabrikanten, PARIS

Értesítés.
Mély tisztelettel vagyok bátor a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, miszerint én alolirt folyó évi december hó 31-én a „KORONA“ VENDÉGFOGADÓ éttermét, kávéházát, és szobáit haszonbérbe vettem és azokat ezen időtől kezdve vezetendém.
Midőn ezt a nagyérdemű közönségnek tudomására hozni kötelességemnek tartottam, egyszersmind kijelentem, miszerint főttörékvésem oda irányuland, hogy a nagyérdemű közönség által eddig előnyösen ismert vendégfogadót régi jó hírnevéhez méltóan fentartsam, sőt azt a netán változandó igényeknek megfelelően javítsam, miáltal a nagyérdemű közönség bizalmát kiérdemelni reménylen.
Addig is kegyes pártfogásért esedezve vagyok a nagyérdemű alázatos szolgálja Szabó Imre, vendéglős.

!!Képek!!
művészi kivitelű olajnyomások, széles aranykeretben következő olcsó árakért:
A király arczképe 90/75 cmtr. 4.—
A királyné „ 100/80 „ 4.—
Kossuth Lajos „ 100/80 „ 7.—
Deák Ferenc „ 100/80 „ 7.—
Konstantinápoly, Stolzau, Gastein, Salzburg, Hallstätt, Ischl, Gmunden, Venczeze látképe 96/75 cmtr. á 6.—
Vaddisznó — róka vadászat 110/80 „ 7.—
Üldözött szarvas. Elestett szarvas „ 7.—
Pusztafarkas vadászat. Rablók 90/75 „ 3.50
Mesélő vadász. Főtűd urnál 110/80 „ 8.—
Az elért szökevények 110/80 „ 11.—
Az utolsó korosztály Népfelkelés „ 11.—
Az utolsó vacsora, (da Vinci) 110/66 „ 7.—
Madonna Sixtina. (Rafael) 110/86 „ 7.—
Mad Immaculata. (Murillo) „ 7.—
Krisztus Pilátus előtt (Munkácsi) 120/23 „ 15.—
Miramare, — Genua 85/65 „ 3.—
Urnó, Urhölgy 90/65 „ 3.50
Halászléány. A szép skótnő 85/65 „ 3.—
Nyár (fürdői jelenet) (Makart) 100/80 „ 12.—
Tavas. (Makart) „ 12.—
Csomagolás biztosan történik és jutányosan számíttatik.
Megrendelés utánvétel teljesítetik.
Szolidáságunkért régi hírnevünk nyujt biztosítást.
Szt. Lukács müintézet.
Bécs Hernalts.

BROCKHAUS'
Kleines Conversations-Lexikon in 2 Bänden.
Mit Karten und Abbildungen.
3. Aufl. geb. 15 M.
Weihnachtsgeschenk.

SZÁMMER IMRE naptárkiadó-vállalata
Szèkes-Fehérvárott.
A legjobb és legolcsóbb naptár Somogy megye közönsége számára
SOMOGYMEGYEI NAPTÁR
1884-ik szökőévre.
Kapható s megrendelhető HAGEI MAN KÁROLY könyvkereskedésében KAPOSVÁROTT.
Ára 30 kr. Keresztkötés alatt postán küldve 35 kr.
Kaposvárott, 1883. Nyomatott Hagelman Károly könyvnyomdájában.

„Melbourne 1881.“ — I. Díj — „Ezüst érem.“
Zenélőművek
melyek 4—200 darabot játszanak; Expressióval vagy a nélkül, Mandolin, Dobbal, csongetyükkel, Castagnettekkel, égi hangokkal, hárfával stb.
Zenélőszelenczék
2—16 darabot játszó, továbbá necessaryk, szivaríványok, schweizeri házikók, fényképalbumok, írószerek, kesztyűtartók, levelezhézők, virágelvények, cigarettatárcák, burnót-szelenczék, munkaszatlok, üvegek, sörös-poharak, székék stb. Mind zenével, mindenkor a legújabb karácsonyi ajándékokra alkalja
J. H. Heller, Bern (Schweiz.)
Csak közvetlen megrendelés mellett biztosítja a valódiságot. Árjegyzékek kívánatra készséggel küldtetek.
Kedve 1884. ápril 30-ig ezen zenélőművekből 10000 frank, szelenczék ingyen azok között kik mostantól 100 legkisebbb mü, melyek értéke 20,000

TRIFAILI Salon-köszén.
Alólirtott ajánlom szoba és konyha fűtéshez a trifaili szalon-köszénet. Ezen trifaili szén kitünő tulajdonságainál fogva, miután kengőzt nem fejleszt, szagtól egészen ment, rendkívül csekély hamu képződményt hagy hátra, kiváló sikerrel és a fánál sokkal czészerűbben (minden rostélylyal ellátott kályhákon) használható.
Házi használatra nagy és koczka darabok, gőzmalmok, gyárrak és téglavetőknök durva és finom dara szén alkalmasok.
Kaposvárott 50 kilós zsákokban a kívánt mennyiséget házhoz is szállítom. Vidékre raktárból szolgáltatom ki, 100 m. m. s ezen-tuli mennyiségben szállíthatok minden hazai vasut állomáshoz is.
Az árak legolcsóbbak és különösen kiemelem, hogy a súlyt leikiismeretes pontos-sággal szolgáltatom ki, a mit kiválóan figye-lenbe venni kérek.
Megkeresésre szóval vagy írásban kész-séggel adok további felvilágosítást.
Iroda: **Borovitz Manó**
Korona-utca 9-ik szám szén-, mész- és cement-rak-tára,
hol megrendelések Teleky-utca 13. sz. felvételnek. (Oberzeller-féle házban.)
Szabályozható töltő-kályhák szénfűtéshez a legkisebbb gyártmány 12 fttól kezdve nálam kaphatók. B. M.

Kis...
Kaposv...
Megjeleni...
Eg...
Egész évre...
Fél évre...
Negyed évre...
Egyes...
Hag...
könyvkereskedés...
tek helyett,
A...
káján bátran
mindenki...
A...
utas biztonsá...
Ré...
pukat még...
A...
gyarorszá...
koroljon;
oltalmaz...
Ez...
Na...
naponkint ny...
jog és jól...
liberalis törv...
jobbak szem...
legundokabb...
náljanak ab...
A...
nem kimerít...
veszteségeit...
lesze hibáit,
az egyenlősé...
An...
lom végzetes...
Lap...
elv győzelm...
Ez...
hogy a küsz...
hetlen elvht...
a legjobbat...
Midőn...
miségbe, mi...
a történelem...
len követke...
birodalmába...
ha megállun...
szatekintve...
ságot vonju...
Mert h...
hatunk a m...
Ujra ta...
történt az e...
mind roham...
s nagy, ritk...
akarat kell...
mányunk na...
állami házt...
lyának lejt...
örvény felé...
végmegsem...
keressük az...
az államfért...
országok nem...
mentő gond...
penészes ke...
hiába várju...
elhatározást...
nák feltarto...
láthatatlan...
öket. S a k...
dolás nélkül...
ron keresz...
a holnappal...
a sötét kép...
tunk, a füg...
kicsinyes, sz...
magokkal r...
nak a bálv...
De hát...
mikor legu...
közel van...